

סיפורים נפלאים פרשת תצוה

היציאה ואמר לרב בזה הלשון, 'לבכות' גם אני יודע, אבל על התורה צריך לעמול ולהתייגע ולהשתוקק השתוקקות עצומה לכוון אל האמת, והלך לו. זהו 'כתית למאור' לתורה צריך לכתת עד שיצא תורה לאור, ולא למנחות' ללמוד תורה במנוחה.

"להעלות נר תמיד" (כו, כ)

פירש רש"י עד שתהא השלהבת עולה מאליה. אפשר לבאר את פירושו רש"י על פי הסבר לאיש שיושב בביתו קופא מקור, סערות רוחות וגשמים בחוץ, חלונות הבית רועדים מפרצי הרוח החודרים דרך חרכיו, עד שהסערה שולטת פנימה בכל פינות חדריו, ארכבותיו דא לדא נקשן, ואין עצה אלא להדליק את האור כדי לחמם את עצמותיו היבשות. בתוך הבית מונחים להם עצים טובים, באין ברירה אחרת בידו ניגש הוא אל המלאכה למלאות צרכו במעט עצים אלה, הצית בהם את האש אשר חיש מהר נדלקו, אך לא עלתה בהם השלהבת כראוי עקב הכמות הקטנה שבהם, וממילא לא היה בה בכדי לחמם את הבית ולגרש הקור השורר בין כתליו. בידעו פרק בטבעה של האש, טרח ואסף מכל פינות ביתו כלים מכלים שונים על מנת לנפנף בהם על יד האש, בכדי שינשב בה הרוח וללבות את השלהבת להיות עולה יפה, וכשגם עצה זו לא הפיקה את התועלת הרצויה נשכב הוא עצמו בפשוט ידים ורגלים אצל האור, ובכל כוחו נפח בפיו אנה ואנה, ובכל זאת עדיין בוששה השלהבת מלעלות.

אמר בלבו, חדא מחדא לא אתיא, ניתי חדא מתרתי, ובבת אחת נפח בפיו בכל כוחו ובשתי כפות ידיו נפנף בכלים. באותה שעה נכנס חברו לתוך ביתו, ומצאו שוכב על הארץ, לחייו נפוחות ואדמונות מרוב יגיעה, ידיו עולות ויורדות ומנפנפות ברוח, זיעה מכסה את כל גופו, ומראהו כאחד המבוהלים והמטורפים, נעמד הלה משתומם למראה עיניו, שמא יצא חברו מדעתו, או מחלה איומה תקפתו, חיש מהר רץ אליו וצעק לקראתו, מה לך ידידי כל הבהלה הזאת?

ענהו האיש, רצוני להעלות את שלהבת האש למען תטיב לחמם את קירות הבית, וכבר נסיתי את כל התחבולות וללא הצלחה, בשמוע חברו דברים אלו מילא את פיו בצחוק ולעג לעומתו, שוטה שכמותך! האינך רואה כי מעטים המה העצים אשר בהם הצית את האש, עליך לקום וללקט עצים מרובים להוסיף על האש ואז תעלה השלהבת מאליה.

והנמשל מובן הוא, ההתלהבות הרוחנית זקוקה לעצי העבודה בכדי שתעלה בקרב לב האדם, ולחנם יטרח להרבות אש הקדושה בתוככי נפשו, אם לא יוסיף עצים למערכה גדרים וסייגים בתורת ד'.

והן הם דברי הבית אהרן זי"ע בפרשתן זו"ל, "שצריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה, היינו שצריך לייגע עצמו בעבודת עד שתהא שלהבת עולה מאליה,

"ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד" (כו, כ)

'כתית למאור' ולא למנחות. (רש"י) 'נר' רומז לתורה על דרך 'נר מצוה ותורה אור'. צריכים לעמול כדי לקנות את התורה על ידי 'כתית למאור' להתייגע ולא למנחות' ולא במנוחה.

סיפור נפלא שסיפר הגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל, שאירע אצל הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל בטיסמניץ, כשבאו לדין תורה, שני בעלי בתים מאחת העיירות. הענין היה קשה ומסובך ביותר, ונאלץ לדחות את פסיקת הדין ליום המחרת.

לבעלי הדין ירט הדרך ולא יכלו לשהות עוד בטיסמניץ, אמרו אחד לשני הרי יש לנו רב בעיירתנו, נלך אליו ויפסוק לנו את הדין, וכך עשו, רבם היה תלמיד חכם אבל לא התמצא כל כך בדין תורה מסובך כזה, וביקש להמתין מעט, נכנס לחדר אחר לבדו, ואחר זמן מועט יצא ופסק להם את הדין. הפסק היה נראה בעיניהם, השביע את רצונם ובאו על סיפוקם.

כעבור זמן מסויים, כשהזדמן להם שוב להיות בטיסמניץ, אמרו זה לזה, הבה וניכנס אל הרב מטיסמניץ, אשר בשעתו אמר לנו שיכול לפסוק את הדין רק למחרת, ונראה איך הוא פסק דינו. נכנסו אל רבי משולם לשמוע את פסק דינו. השמיעו דברי התנצלות על שלא באו לשמוע את פסק הדין למחרת. אמר להם רבי משולם כך וכך פסקתי. בעלי הדין התפלאו לשמוע, כי פסיקתו של רבי משולם דומה ממש לפסק שפסק הרב שלהם. בשמעם זאת, הביטו זה אל זה כאילו בקורטוב של תמיהה, הבין רבי משולם שדברים בגוי ושאלם, מה לכם תמהים. לא יכלו להתאפק וסיפרו לו את כל המעשה כפי שהיה אמת לאמיתה, וכי גם הרב שלהם פסק כך, לאחר שהות של מחצית השעה בלבד, כששמע רבי משולם, כי רב פלוני באחת העיירות הקטנות ידע להשיב במשך זמן קצר על ענין כה קשה, אמר בלבו, הלא זה גאון נפלא בדורנו וצריך להכירו ולדעת ממנו, לא היסס רבי משולם, ומיד נסע אל אותו רב.

בבואו התעטף ונכנס בחזרה ועמד לפניו בהכנעה רבה, כתלמיד לפני רבו, ושאל אותו, כיצד ידע כבוד הרב לפתור כמעט ללא שהיות, ענין כה מסובך, שאני בעצמי נאלצתי לדחות את בעלי הדין עד ליום המחרת. השיב לו הרב, האמת לא אכחד, אמנם לא ידעתי כלל מה להשיב בענין, ונעשה לי קשה על הלב. בצר לי, נכנסתי לחדר השני, התייפחתי בבכי וביקשתי רחמים, ואמרתי לפני השי"ת, הלא אני רב העיירה ובעלי הבתים לא יודעים להבחין בין דבר קשה לקל, ואם לא אדע להשיב להם תשובה, הרי זה יגרום חס ושלום לחילול השם, כנראה נתקבלה תפילתי, כי כאשר ניגשתי לארון הספרים, מיד מצאתי ספר ישן שבו מבואר היטב כל הענין הזה, וכך פסקתי. מששמע זאת רבי משולם איגרא, פנה מיד אל דלת

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת תצוה

האיברים, ענה הלשון ואמר, היום תאמרו שאני מלך ושליט עליכם! שמע האיש את הדברים האלה ונתפחד והקיץ משנתו והלך לדרכו, והגיע למקום ונכנס אצל המלך ואמר לו, האלך חלב כלביא (היינו כלבה), מיד קצף וצוה לתלותו, וכשהיה הולך ליצלב היו כל האיברים בוכין, אמר להם הלשון, הלא אמרתי שאין בכם ממש, אם אני מציל אתכם תודו לי שאני מלך עליכם? אמרו לו: הן! מיד אמר הלשון השיבוני אצל המלך. והשיבוהו. אמר לו: למה צוית לתלותי, זו תורה וזו שכרה. אמר לו, הבאת חלב כלביא לקרב מיתתי, אמר לו ומה איכפת לך ויהא לך רפואה ממנו, ועוד גם כן כי "לביאה" קורין אותה "כלביא", לקחו ממנו ונסוהו, ונמצא חלב לביאה, אמרו לו, כל האיברים עכשוו אנו מודים לך שאתה אמרת האמת. ע"כ.

"מות וחיים ביד הלשון" (משלי יח, כא).

"את הכבש האחד" (כט, לט)

מעשה היה ביהודי פשוט, אשר לא ידע את פרוש מלות התפילה, אולם עובדה זו לא מנעה ממנו להתפלל בקול גדול, וכשהגיע בפרשת התמיד למלים "את הכבש האחד", שאג בקול ובעינים עצומות "א-ח-ד"! "... משל היה עומד בקריאת שמע במלים 'ה' אלקינו ה' אחד".

סיפור זה שמע רבי שרגא פייבל מנדלוביץ מפי אחד מתלמידי ישיבתו, אשר הוסיף ודבר בלגלוג על יהודים פשוטים מעין אלו, 'עמך', אשר אינם יודעים בתפילה אפילו את פרוש המלים, אולם למרות זאת הם מנסים להתפלל בהתלהבות.

הנימה שבה דבר התלמיד לא מצאה חן בעיני רבו, והוא העיר לו: "הלגלוג שלך אינו במקומו... הלגלוג מעיד שהחושבים הרוחניים שלך אינם מפותחים די צרכם..."

תהה התלמיד: "על מה ולמה?" ורבי שרגא פייבל המשיך: "יהודי אמיתי, בעל הרגשה עדינה, כששמע את תפילתו התמימה של יהודי זה, צריך היה לשנות אצלו את היחס כלפי המלים 'את הכבש האחד' מכאן ואילך... צריך הוא היה לחשוב בעקבות המעשה הזה - שגם פה, במילים האלו, קיבל איש יהודי עול מלכות שמים על עצמו..."

מעשה זה, המובא בספר "מרבצי תורה מעולם החסידות" מוכיח עד כמה דייק עם תלמידיו על כל דבר היוצא מפיהם, ועוד מסופר שם כי בחור אחר השמיע חדושי תורה ובענין מסוים התבטא כי "הט"ז אינו צודק בדבריו". באותו רגע שסע רבי שרגא פייבל את דבריו וקרא בקול, כשהתרגשות נמסכת בו: "דיבורים כאלו הם בגדר נבול פה!"

בהזדמנות אחרת שמע תלמיד ששר "בלבבי משכן אבנה", עצר אותו רבי שרגא פייבל ושאל: "כלום כבר הגעת למדה זו?" שאלתו הנוקבת ירדה תהומות. התלמיד קיבל את הדברים, ובמשך עשרות שנים לא היה מסוגל להעלות את השיר על דל שפתי!

כי ממילא יעלה התלהבות ולא שיכווין לזה, ולא כשוטים המצפים להתלהבות.
צריך לעמול, לעבוד ולהתייגע, והשלהבת תעלה מאליה".
(דברי זקנים)

"לקדשו לכהנו לי" (כה, ד)

מסופר על אחד שהגיע אל הרב וביקש: "רצוני להיות כהן". הרב ניסה להסביר לו... אך בטרם הספיק להוציא מילה כבר הונחה על שולחנו חבילת שטרות מכובדת... הרב לא הראה שביעות רצון והלה המשיך למלא את השולחן בשטרות... הרב הסביר לו שזה בלתי אפשרי "לקנות כהונה", אך הוא התעקש והעלה את הסכום ואף שילש אותו... אך הרב עמד בסירובו... בחרון אף עזב את ביתו של הרב ושם פעמיו אל הקהילה הרפורמית. לאחר משא ומתן מייגע גם שם לא הסכימו להפוך את המסכן לכהן. בצר לו פנה אל האחראי מטעם הקהילה הקונסרבטיבית. שם הוא התקבל בחמימות ומשאחד מהם זיהה את ה'פוטנציאל' האמירו במחיר. ומיודענו שנפשו חשקה להיות כהן, הסכים וכתב המחאה לפקודת הקהילה בסכום של 7 אפסים....

נקבע הטקס לשבוע שאחרי, וברוב פאר והדר הוכתר מיודענו לכהן באופן רשמי ואף קיבל תעודה המעידה על כך.... לאחר הטקס פנה האיש ללכת לדרכו כשהוא שמח וטוב לב. לפתע רץ אחריו ראש הקהילה וביקש לדעת: "סלח לי שאני מתערב אבל מסקרן אותי לדעת מה נחוץ לך כל כך להיות כהן? ועוד ששילמת עבור זה סכום לא מבוטל?" השיב ה"כהן הטר"י" בפשטות: "מה הפירוש למה?" אבא שלי היה כהן, גם סבא שלי היה כהן... למה שאני לא אהיה גם כהן...

"שפה יהיה לפיו סביב" (כה, לב)

מעשה נפלא סיפרו חז"ל (מדרש שוחר טוב, לט). מעשה במלך פרס שנטה למות, א"ל הרופאים אין לך רפואה עד שיביאו לך חלב לביאה. ענה אחד מהם ואמר לו: אם רצונך אלך אני, רק תן לי עשרה עיזים. אמר לעבדיו ונתנו לו. הלך לגוב אריות והיתה שם לביאה מינקת גוריה, יום ראשון עמד מרחוק והשליך לה עז אחת ואכלתה, יום שני נתקרב לה מעט והשליך אחרת, וכן בכל יום ויום עד שהיה משחק עמה, ולקח מחלבה והלך לו. כשהיה בחצי הדרך ישן וראה חלום, שהיו כל אבריו מהרסין זה עם זה; אמרו הרגלים: "אין בכל האברים כמונתנו שאם לא היינו אנו הולכין לא היה יכול להביא מן החלב". ענו הידים: אין כמונתנו, שאם לא היינו אנו שחלבנו לא היה עושה דבר. העינים אמרו: אנו למעלה מן הכל, שאם לא היינו מראים לו את הדרך לא היה נעשה. ענה הלב ואמר: אני למעלה מן הכל, שאלמלא לא נתתי לו העצה לא הועיל כלום. ענה הלשון ואמר להם "אם לא הייתי אני מה הייתם עושים". ענו לו כל האיברים וא"ל: לא יראת להדמות אלינו, ואת סגורה ונתונה במקום חשך ואפילה, ועוד שאין בך עצם כשאר כל